

Selma Lagerlöf: Tal på jordbrukets dag

Talare

Selma Lagerlöf
Författare

Datum

10 juli 1926

Plats

Sunne

- 1 Det är mig en kär plikt att hälsa deltagarna i jordbruksdagen välkomna
till Mårbacka. Vi ha visserligen inte den glädjen att se
ibland oss landshövding Unger, så som vi hade anledning hoppas,
men Hushållningssällskapets sekreterare, ing. Sahlin, har kommit
5 som hans representant. Vidare äro vi glada att få hälsa statskonsulenten
Elofson, som genom sina arbeten i betesfrågan vill bereda
jordbruket en ny framtid. Länets jordbrukskonsulenter och medlemmarna
av Fryksdals hushållsgille se vi också ibland oss och alla
dessa jordbrukssakkunnigas närvaro borgar för att inte endast föredragen
10 utan också de diskussioner, som komma att föras man och
man emellan skola bli givande och vägledande.

- Jag vill också begagna tillfället att uttrycka min glädje över den
heder, som bevisats min gård därigenom att den valts till samlingsplats
15 för årets möte. Som alla här på denna trakt kunna intyga, har
Mårbacka under en lång följd av år varit underkastad vidriga öden.
Själv kan jag ännu minnas den rikliga växtlighet, som i min barndom
betäckte ängar och gården, men redan år 1876 satte min far
bort egendomen på hälftenbruk och därmed började tillbakagången.
20 Omkring tio år senare blev den såld efter att förut alltid ha gått
i arv. Ända till 1910 gick den sedan hastigt ur hand i hand o. hade
under tiden 7 olika ägare. Följden av dessa ombyten hade blivit
vanskötsel och förfall; jorden var utsugen, största delen av skogen
hade blivit såld och likaså alla torplägenheter, fårhus och svinhus
25 hade bokstavligen störtat samman, stallet stod fallfärdigt och alla
övriga byggnader tarvade reparation. För rättvisans skull bör dock
nämnas, att den siste av de sju ägarna hade börjat nybygga och reparera,
men skrämmd av de stora kostnader, som erfordrades för att
få det hela i stånd, övergav han snart verket.

30

År 1909 hade jag emellertid blivit tilldelad Nobelpriset i litteratur och jag ansåg mig icke kunna göra bättre bruk av det än att använda det till den för mig så kära gårdens upphjälpande. I början
35 av 1910 kom den också i min ägo och sedan dess har här arbetats på dess restaurering. Jag säger mig själv, att om det hade varit en erfaren och kunnig lantbrukare, som hade övertagit gården, så skulle upprykningsarbetet ha gått mycket fortare, lyckligare och billigare än under min oerfarna ledning. Och ändå är jag fullt på
40 det klara med att ännu mycket brister innan allt kommer i sitt rätta skick. Men för de kritiska blickar, som i dag skåda Mårbacka, vill jag påpeka hur verkligt eländigt här såg ut för 16 år sedan. Alla diken voro igengångna och på vallarna skördades ingenting annat än starr och syror. Här fanns inte längre ordentlig väg till Sunne, utan
45 den måste nyanläggas. Här fanns ingen trädgård, bara en vildmark med övervuxna gångar. I trädgården har allt måst alldeles nyanläggas, skog och torpställen inköpas. Alla gårdens byggnader ha måst nybyggas eller repareras. Åtskillig otur har också kommit hindrande emellan. Så till exempel måste ett år den bästa delen av ladugårdsbesättningen
50 nedslaktas för att den skulle befrias från tuberkulos och så många nödår, som under de sista sexton åren gått över landet, torde väl sällan ha förekommit.

När man tänker på allt detta, är det ju tydligt att många brister
55 ha avhjälpts, men ett fel och det svåraste vidlåder ännu gården. Den kan ännu inte underhålla sin ägare utan ägaren måste underhålla sin gård.

Jag skulle nästan önska, att jag kunde tro, att orsaken härtill vore
60 min egen oförmåga att förstå en gård, men jag har funnit att förhållandena äro desamma på gårdar, som skötas med vida större skicklighet och erfarenhet, än jag förfogar över. Över hela Värmland vågar jag säga att den jordbrukande befolkningen motser framtiden med stor oro. Vi känna att vi befinna oss i en övergångstid. Något
65 nytt måste till, gamla metoder måste överges. Vi förstå, att mycket måste ändras, men vi veta inte vad. Det kan ju inte vara så, att jordbruksnäringen skall gå helt och hållet under. Men vad skall man göra för att få den lönande?

Det är för att få svar på denna betydelsefulla fråga som många jordbrukare i dag församlats hit eller om det kanske är för mycket att vänta ett uttömmande svar på åtminstone några råd och anvisningar, som skola lätta våra bekymmer. Och jag ber att de ärade talare, som nu skola uppträda, vara förvissade om, att vi skola lyssna till dem med ivrigaste uppmärksamhet och tacksamhet.

80

Källa

<div>Manuskript hämtat från Lagerlöf, Selma, 1858-1940. - Tal / Selma Lagerlöf; textkritisk utgåva utgiven av Petra Söderlund och Ilaria Tedde; inledning av Brigitte Mral; huvudredaktör: Petra Söderlund (2025-10-15).</div>

85

Taggar

1920-tal, 1926, Författare, Kvinna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/selma-lagerlof-tal-pa-jordbrukets-dag>

90

95

100

105